**NN 89/2020 (31.7.2020.), Uredba o načinu trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova**

# VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**1678**

Na temelju članka 59. stavka 1. Zakona o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja (»Narodne novine«, broj 127/19), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 30. srpnja 2020. donijela

# UREDBU

## O NAČINU TRGOVANJA EMISIJSKIM JEDINICAMA STAKLENIČKIH PLINOVA

### I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovom Uredbom uređuje se način trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova i djelatnosti i staklenički plinovi za koje se utvrđuje obveza ishođenja dozvole za emisije stakleničkih plinova, zrakoplovne djelatnosti i plinovi za koje se utvrđuje obveza praćenja emisija, obveze operatera postrojenja i operatora zrakoplova, praćenje i izvješćivanje o emisijama i tonskim kilometrima, način podnošenja i obrasci plana praćenja i izvješćivanja o emisijama stakleničkih plinova iz postrojenja i plana praćenja i izvješćivanja o podacima o tonskim kilometrima iz zrakoplova, način i mjerila za isključivanje malih postrojenja koja podliježu ekvivalentnim mjerama, način i mjerila za isključivanje malih postrojenja i postrojenja koja su prestala s radom, pravila, obrasce o praćenju i verifikaciji podataka iz izvješća o emisijama i tonskim kilometrima, način provjere cjelovitosti izvješća i osiguranje kvalitete podataka, način izračuna ukupne količine emisijskih jedinica za operatora zrakoplova za cijelo razdoblje trgovanja i količine emisijskih jedinica za svaku godinu razdoblja trgovanja, način dostavljanja zahtjeva za besplatnu dodjelu i raspolaganja emisijskim jedinicama, način dostavljanja zahtjeva i način raspolaganja rezervom emisijskih jedinica, pristup informacijama, način dostave podataka nadležnim tijelima Europske unije te uvjeti korištenja jedinica proizašlih iz provedbe fleksibilnih mehanizma.

Članak 2.

(1) Ovom se Uredbom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose odredbe sljedećih direktiva Europske unije:

– Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25. 10. 2003.)

– Direktive 2004/101/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. listopada 2004. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ o uspostavljanju sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice, s obzirom na projektne mehanizme Kyotskog protokola (SL L 338, 13. 11. 2004.)

– Direktive 2008/101/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ radi uključivanja zrakoplovnih djelatnosti u sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice (SL L 8, 13. 1. 2009.)

– Direktive 2009/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ u svrhu poboljšanja i proširenja sustava Zajednice za trgovanje emisijskim jedinicama stakleničkih plinova (SL L 140, 5. 6. 2009.)

– Direktive 2018/410 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2018. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ radi poboljšanja troškovno učinkovitih smanjenja emisija i ulaganja za niske emisije ugljika te Odluke (EU) 2015/1814 (SL L 76, 19. 3. 2018.).

(2) Ovom se Uredbom uređuje okvir za provedbu sljedećih akata Europske unije:

– Odluke Komisije 2011/278/EU od 27. travnja 2011. o utvrđivanju prijelaznih propisa na razini Unije za usklađenu besplatnu dodjelu emisijskih jedinica na temelju članka 10.a Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (priopćena pod brojem dokumenta C(2011) 2772) (SL L 130, 17. 5. 2011.) (u daljnjem tekstu: Odluka Komisije 2011/278/EU)

– Uredba Komisije (EU) br. 601/2012 od 21. lipnja 2012. o praćenju i izvješćivanju o emisijama stakleničkih plinova u skladu s Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (Sl L 181, 12. 7. 2012.)

– Odluka Komisije 2009/450/EZ od 8. lipnja 2009. o detaljnom tumačenju zrakoplovnih djelatnosti navedenih u Prilogu I. Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 149, 12. 6. 2009.)

– Provedbene odluke Komisije 2014/166/EU od 21. ožujka 2014. o izmjeni Odluke Komisije 2005/381/EZ u pogledu upitnika za izvješćivanje o primjeni Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (priopćeno pod brojem dokumenta C(2014) 1726) (Tekst značajan za EGP) (SL L 89, 25. 3. 2014.)

– Uredbe (EU) br. 421/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice s ciljem provedbe međunarodnog sporazuma o primjeni jedinstvene globalne tržišno utemeljene mjere na emisije iz međunarodnog zrakoplovstva do 2020. (SL L 129, 30. 4. 2014.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 421/2014)

– Uredbe (EU) br. 2017/2392 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2017. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ kako bi se nastavila postojeća ograničenja područja primjene za zrakoplovne djelatnosti i pripremila provedba globalne tržišno utemeljene mjere od 2021. (SL L 350, 29. 12. 2017.)

– Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 2018/2066 od 19. prosinca 2018. o praćenju i izvješćivanju o emisijama stakleničkih plinova u skladu s Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o izmjeni Uredbe Komisije (EU) br. 601/2012 (Tekst značajan za EGP) (SL L 334, 31. 12. 2018.) (u daljnjem tekstu: Uredba Komisije (EU) br. 2018/2066)

– Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 2018/2067 od 19. prosinca 2018. o verifikaciji podataka i akreditaciji verifikatora u skladu s Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (Tekst značajan za EGP) (SL L 334, 31. 12. 2018.) (u daljnjem tekstu: Uredba Komisije (EU) br. 2018/2067)

– Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/331 od 19. prosinca 2018. o utvrđivanju prijelaznih pravila na razini Unije za usklađenu besplatnu dodjelu emisijskih jedinica na temelju članka 10.a Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (Tekst značajan za EGP) (SL L 59/8, 27. 2. 2019.) (u daljnjem tekstu: Uredba Komisije (EU) 2019/331)

– Delegirane odluke Komisije (EU) 2019/708 od 15. veljače 2019. o dopuni Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu utvrđivanja sektora i podsektora koji se smatraju izloženima značajnom riziku od istjecanja ugljika, za razdoblje od 2021. do 2030. (Tekst značajan za EGP) (SL L 120/20, 8. 5. 2019.) (u daljnjem tekstu: Delegirana odluka (EU) 2019/708)

– Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/1842 od 31. listopada 2019. o utvrđivanju pravila za primjenu Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu dodatnih aranžmana za prilagodbe dodjele besplatnih emisijskih jedinica zbog promjena razine aktivnosti (SL L 282, 4. 11. 2019.) (u daljnjem tekstu: provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/1842).

Članak 3.

(1) Pojam uporabljen u ovoj Uredbi ima sljedeće značenje:

1. *staklenički plinovi,* propisani Direktivom 87/2003, a s obzirom na predmet ove Uredbe su plinovi navedeni u Prilogu II. ove Uredbe i drugi plinoviti sastavni dijelovi atmosfere, kako prirodni tako i antropogeni, koji apsorbiraju i ponovno emitiraju infracrveno zračenje.

(2) Osim pojma iz stavka 1. ovoga članka, pojedini pojmovi koji se koriste u ovoj Uredbi imaju isto značenje kao pojmovi utvrđeni u direktivama koje se prenose ovom Uredbom.

Članak 4.

(1) Djelatnosti za koje je utvrđena obveza operateru postrojenja ishođenje dozvole za emisije stakleničkih plinova i djelatnosti za koje je operateru zrakoplova utvrđena obveza praćenja emisija stakleničkih plinova određene su u Prilogu I. ove Uredbe.

(2) Staklenički plinovi određeni su u Prilogu II. ove Uredbe.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka na zrakoplovne djelatnosti odgovarajuće se primjenjuje Uredba (EU) br. 421/2014.

Članak 5.

Trgovanje emisijskim jedinicama stakleničkih plinova koje proizlaze iz djelatnosti propisane u članku 4. ove Uredbe, čija se količina postupno ograničava, doprinosi smanjenju emisija stakleničkih plinova čime se na troškovno učinkovit način doprinosi ublažavanju klimatskih promjena.

## II. OBVEZE OPERATERA POSTROJENJA I OPERATORA ZRAKOPLOVA

Članak 6.

(1) Ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) obavlja raspodjelu emisijskih jedinica operateru postrojenja i operatoru zrakoplova u skladu s odredbama Zakona o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja (u daljnjem tekstu: Zakon).

(2) Ministarstvo dodjeljuje besplatne emisijske jedinice operateru postrojenja i operatoru zrakoplova u skladu s odredbama Odluke Komisije 2011/278/EU, Uredbe Komisije (EU) 2019/331 i Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/1842 i Zakona.

(3) Ministarstvo dodjeljuje besplatne emisijske jedinice za sektore i podsektore koji se smatraju izloženima značajnom riziku od istjecanja ugljika, za razdoblje od 2021. do 2030., u skladu s odredbama Delegirane Odluke Komisije (EU) 2019/708, sukladno pravilima o državnim potporama.

Članak 7.

Operater postrojenja i operator zrakoplova prati emisije stakleničkih plinova i dostavlja izvješće o emisijama i izvješće o verifikaciji (u daljnjem tekstu: verificirano izvješće) Ministarstvu do 1. ožujka tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu u skladu s odredbama Uredbe Komisije (EU) br. 601/2012, Uredbe Komisije (EU) 2018/2066, važećim uputama Europske komisije donesenim na temelju Uredbe Komisije (EU) br. 601/2012, Uredbe Komisije (EU) 2018/2066, Uredbe Komisije (EU) br. 2018/2067 i Zakonom.

Članak 8.

(1) Operator zrakoplova podnosi Ministarstvu plan praćenja i izvješćivanja o emisijama stakleničkih plinova iz članka 49. stavka 4. Zakona, na hrvatskom ili engleskom jeziku na odobrenje najkasnije četiri mjeseca prije početka razdoblja izvješćivanja.

(2) Operator zrakoplova podnosi plan praćenja i izvješćivanja o emisijama stakleničkih plinova iz zrakoplova i plan praćenja i izvješćivanja o podacima o tonskim kilometrima iz zrakoplova iz članka 44. stavka 1. i članka 49. stavka 4. Zakona, na obrascima koje Europska komisija objavljuje na svojim službenim stranicama.

(3) Operator zrakoplova podnosi izvješće o emisijama i izvješće o verifikaciji iz članka 51. stavaka 2. i 3. Zakona na obrascima koje Europska komisija objavljuje na svojim službenim stranicama.

(4) Operator zrakoplova planove iz stavka 2. ovoga članka i izvješća iz stavka 3. ovoga članka dostavlja Ministarstvu elektroničkim putem.

Članak 9.

(1) Ministarstvo dostavlja Europskoj komisiji zahtjev za besplatnom dodjelom emisijskih jedinica operatora zrakoplova, zaprimljenim u skladu s člankom 45. stavcima 1. i 2. Zakona, najmanje 18 mjeseci prije početka razdoblja na koje se zahtjev odnosi.

(2) Ukupna količina emisijskih jedinica koja se dodjeljuje besplatno operatoru zrakoplova iz članka 45. stavka 4. podstavka 1. Zakona, predstavlja umnožak tonskih kilometara iz zahtjeva iz članka 45. stavaka 1. i 2. Zakona i referentne vrijednosti utvrđene odlukom Europske komisije.

(3) Količina emisijskih jedinica za svaku godinu razdoblja trgovanja koja se dodjeljuje besplatno operatoru zrakoplova iz članka 45. stavka 4. podstavka 2. Zakona, računa se na način da se ukupna količina emisijskih jedinica iz stavka 2. ovoga članka podijeli s brojem godina razdoblja trgovanja u kojem će obavljati zrakoplovne djelatnosti.

(4) Verificirana izvješća o podacima o tonskim kilometrima iz članka 45. stavka 2. Zakona izrađuju se u skladu s Uredbom Komisije (EU) br. 601/2012, Uredbom Komisije (EU) br. 2018/2066, važećim uputama Europske komisije donesenim na temelju Uredbe Komisije (EU) br. 601/2012 i Uredbe Komisije (EU) 2018/2066 i verificiraju u skladu s odredbama Uredbe Komisije (EU) br. 2018/2067 i važećim uputama Europske komisije donesenim na temelju Uredbe Komisije (EU) br. 2018/2067.

(5) Obavezni obrazac Izvješća o podacima o tonskim kilometrima i Izvješća o verifikaciji, Europska komisija objavljuje na svojim službenim stranicama.

(6) Operator zrakoplova zahtjev iz stavka 1. ovoga članka i verificirana izvješća o podacima o tonskim kilometrima iz stavka 4. ovoga članka, dostavlja Ministarstvu elektroničkim putem.

Članak 10.

(1) Ukupan broj emisijskih jedinica koje se operatoru zrakoplova dodjeljuju iz posebne rezerve predstavlja umnožak referentne vrijednosti iz članka 47. stavka 1. Zakona i broja tonskih kilometara iz zahtjeva podnesenog na temelju članka 46. stavka 1. podstavka 1. Zakona, odnosno umnožak referentne vrijednosti i apsolutnog povećanja tonskih kilometra iz zahtjeva podnesenog na temelju članka 46. stavka 1. podstavka 2. Zakona.

(2) Broj emisijskih jedinica dodijeljenih iz posebne rezerve za svaku godinu iz članka 47. stavka 1. podstavka 2. Zakona, računa se na način da se ukupan broj emisijskih jedinica iz stavka 1. ovoga članka podijeli s preostalim brojem godina razdoblja trgovanja u kojem će obavljati zrakoplovne djelatnosti.

## III. ISKLJUČENJE MALIH POSTROJENJA IZ SUSTAVA TRGOVANJA EMISIJSKIM JEDINICAMA

Članak 11.

(1) Zahtjev za isključenje iz sustava trgovanja emisijskim jedinicama podnosi se Ministarstvu u skladu s odredbama Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/331 i člancima 39. i 40. Zakona.

(2) Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka operater postrojenja prilaže izvješće s informacijama o proizvodnim aktivnostima, prijenosima topline i plinova, proizvodnji električne energije i emisijama na razini potpostrojenja tijekom pet kalendarskih godina prije njihova dostavljanja.

(3) Izvješće iz stavka 2. ovoga članka izrađuje se i verificira na način propisan važećim uputama iz članka 7. ove Uredbe.

Članak 12.

(1) Operater postrojenja koji je isključen iz sustava trgovanja emisijskim jedinicama provodi mjere za postizanje ekvivalentnog doprinosa smanjenju emisija stakleničkih plinova (u daljnjem tekstu: ekvivalentna mjera).

(2) Ekvivalentna mjera iz stavka 1. ovoga članka provodi se plaćanjem posebne godišnje naknade na emisije stakleničkih plinova.

(3) Naknada iz stavka 2. ovoga članka izračunava se kao razlika verificirane emisije iz postrojenja u prethodnoj godini i emisije koja odgovara količini emisijskih jedinca koje bi se operateru tog postrojenja dodijelile u tekućoj godini, sukladno Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2019/331, pomnožena s visinom jedinične naknade.

(4) Ministar nadležan za poslove zaštite okoliša u skladu s prosječnom tržišnom cijenom emisijske jedinice u prethodnoj godini, donosi odluku o visini jedinične naknade iz stavka 3. ovoga članka za prethodnu kalendarsku godinu do 31. ožujka tekuće godine.

(5) Odluku iz stavka 4. ovoga članka Ministarstvo objavljuje na mrežnim stranicama.

(6) Ministarstvo dostavlja Fondu za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost popis operatera postrojenja iz stavka 1. ovoga članka s verificiranim emisijama za prethodnu godinu najkasnije do 31. svibnja tekuće godine.

## IV. KORIŠTENJE JEDINICA PROIZAŠLIH IZ PROVEDBE FLEKSIBILNIH MEHANIZMA

Članak 13.

(1) Operater postrojenja i operator zrakoplova može u razdoblju trgovanja od 2013. do 2020. koristiti jedinice smanjenja emisije i ovjerena smanjenja emisije u količini utvrđenoj Uredbom Komisije (EU) br. 1123/2013.

(2) Operater postrojenja i operator zrakoplova ne može u razdoblju od 2013. do 2020. koristiti jedinice smanjenja emisije i ovjerena smanjenja emisije za koje postoji restrikcija utvrđena člankom 1. stavkom 1. Uredbe Komisije (EU) br. 550/2011.

(3) Operater postrojenja i operator zrakoplova može u razdoblju od 2013. do 2020. koristiti jedinice iz projekata koji se provode u trećim državama iz članka 16. stavka 2. ove Uredbe.

Članak 14.

(1) Ministarstvo će posebnim mjerama osigurati da je referentno stanje projektnih aktivnosti, kako je definirano odlukama Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime i Kyotskog protokola, u skladu s pravnom stečevinom Europske unije.

(2) Ministarstvo će odobriti projektnu aktivnost ako svi sudionici u projektnoj aktivnosti imaju sjedište u državi koja je s Europskom unijom sklopila međunarodni sporazum o provedbi ovih projekata ili ako imaju sjedište u državi, odnosno saveznoj ili regionalnoj jedinici povezanoj sa sustavom trgovanja emisijskim jedinicama Europske unije.

(3) Jedinice smanjenja emisije nastale od projekta na teritoriju Republike Hrvatske neće se izdavati ako se odnose na smanjenje ili ograničenje emisija stakleničkih plinova od djelatnosti iz Priloga I. ove Uredbe.

## V. PRAĆENJE EMISIJA I IZVJEŠĆIVANJE

Članak 15.

(1) Načela praćenja emisija i izvješćivanja o emisijama i tonskim kilometrima te osiguranje kvalitete podataka određeni su u Prilogu III. ove Uredbe.

(2) Mjerila za verifikaciju podataka iz izvješća o emisijama i tonskim kilometrima određena su u Prilogu IV. ove Uredbe.

Članak 16.

(1) Pravne i fizičke osobe koje imaju otvoren račun u Registru Unije mogu izvršiti transakciju prijenosa ili primanja emisijskih jedinica s drugih računa čiji su vlasnici osobe iz trećih država.

(2) Pod trećim državama iz stavka 1. ovoga članka razumijevaju se države iz Priloga B Kyotskog protokola koje su ratificirale Protokol i s kojima je Europska unija sklopila sporazum o uzajamnom priznavanju emisijskih jedinica između sustava Europske unije i sustava trgovanja emisijskim jedinicama te države.

Članak 17.

(1) Ministarstvo dostavlja Europskoj komisiji izvješće o primjeni propisa Europske unije kojim se uspostavlja sustav trgovanja emisijskim jedinicama do 30. lipnja tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu.

(2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka odnosi se posebno na postupak dodjele emisijskih jedinica, funkcioniranje Registra Unije, primjenu provedbenih mjera za praćenje emisija i izvješćivanje o emisijama, verifikaciju i akreditaciju verifikatora, pitanja vezana uz sukladnost s propisom Europske unije kojim se uspostavlja sustav trgovanja emisijskim jedinicama i oporezivanje emisijskih jedinica.

(3) Ministarstvo izrađuje izvješće iz stavka 1. ovoga članka sukladno Provedbenoj odluci Komisije 2014/166/EU kojim se uređuje sastavljanje godišnjeg izvješća o provedbi sustava trgovanja emisijskim jedinicama.

(4) Izvješćivanje Europske komisije o korištenju financijskih sredstava od prodaje emisijskih jedinica putem dražbi obavlja se sukladno Uredbi (EU) 2018/1999.

## VI. INFORMIRANJE

Članak 18.

(1) Ministarstvo na svojim mrežnim stranicama objavljuje podatke o besplatnoj dodjeli emisijskih jedinica, podatke vezano za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija, osim podataka koje su operateri postrojenja i operatori zrakoplova označili poslovnom tajnom sukladno posebnim propisima, u kojem slučaju će se objaviti ukupni podaci.

(2) Pristup javnosti informacijama koje se odnose na dodjelu emisijskih jedinica i izvješće o emisijama stakleničkih plinova iz postrojenja, odnosno zrakoplovne djelatnosti te informacijama o projektnim aktivnostima u kojima Republika Hrvatska sudjeluje ili ovlašćuje privatne ili javne subjekte za sudjelovanje u projektnim aktivnostima provodi se sukladno zakonu kojim se uređuje zaštita okoliša.

Članak 19.

Prilozi I., II., III. i IV. čine sastavni dio ove Uredbe.

## VII. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 20.

Danom stupanja na snagu ove Uredbe prestaje važiti Uredba o načinu trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova (»Narodne novine«, br. 69/12 i 154/14).

Članak 21.

Ova Uredba stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-03/20-03/17
Urbroj: 50301-25/14-20-6
Zagreb, 30. srpnja 2020.

Predsjednik
**mr. sc. Andrej Plenković,** v. r.

**PRILOG I.**

DJELATNOSTI USLIJED KOJIH DOLAZI DO EMISIJA STAKLENIČKIH PLINOVA

1. Postrojenja ili dijelovi postrojenja koja se koriste za istraživanje, razvoj i ispitivanje novih proizvoda i procesa te postrojenja koja koriste isključivo biomasu nisu obuhvaćena ovom Uredbom.

2. Vrijednosti pragova za djelatnosti navedene u tablici ovoga Priloga odnose se na proizvodne kapacitete ili na količinu proizvodnje. Ako se u postrojenju obavlja više djelatnosti unutar iste kategorije, kapaciteti ovih djelatnosti se zbrajaju.